

Introducció a la Lingüística

Objectius

Fer conèixer algunes de les principals idees de la lingüística sincrònica contemporània i una selecció d'autors que es poden destacar per les seves aportacions i per la repercussió que tenen en les diferents perspectives de l'estudi del llenguatge. Això, ultra el seu interès intrínsec, pot ser el punt de partida per a la comprensió i la crítica dels fonaments de les gramàtiques descriptives i de les bases lingüístiques dels mètodes d'ensenyament de les llengües.

Continguts

Autors i temes.

1. F. Saussure. La sincronia. El sistema i el signe.
2. E. Sapir. La llengua i la cultura.
3. Escola de Praga. La lingüística funcional. La fonologia.
4. L. Bloomfield. Les estructures i els constituents.
5. O. Jespersen. Les categories gramaticals.
6. J.B. Whorf. El relativisme lingüístic.
7. R. Jakobson. Les funcions del llenguatge. La funció poètica.
8. E. Benveniste. L'enunciació.
9. N. Chomsky. Els universals. La gramàtica generativo-transformacional.
10. J.L. Austin. Els actes de parla. La pragmàtica.
11. T. A. van Dijk. L'estructura del text. Gramàtica textual.
12. M.A.K. Halliday. El registre. La gramàtica funcional.

Lectures (en determinats casos caldrà seleccionar-ne algun fragment):

1. Saussure, Ferdinand de (1916), *Cours de linguistique générale* (tr. catalana: *Curs de lingüística general*. Barcelona, Edicions 62/Diputació de Barcelona, 1990)
2. Sapir, Edward (1921), *Language. An Introduction to the Study of Speech* (tr. catalana: *El llenguatge*, Barcelona, Empúries, 1985)
3. Jespersen, Otto (1924), *The Philosophy of Grammar* [tr. espanyola: *La Filosofía de la Gramática*, Barcelona, Anagrama, 1975].
4. *Thèses* de 1929. "Travaux du Cercle Linguistique de Prague" I.

Vachek, Joseph (1966), *The Linguistic School of Prague*, Bloomington, Indiana University Press.
5. Bloomfield, Leonard (1933), *Language*, (tr. catalana: Barcelona, Seix Barral, 1978)
6. Whorf,
7. Jakobson, Roman; Halle, Morris (1956), *Fundamentals of Language*, Mouton [tr. catalana: *Fonaments del llenguatge*, Barcelona, Empúries, 1984]

Jakobson, Roman, "Linguistics and poetics" (1960) i "«Les chats» de Charles Baudelaire" (1962, en col.laboració amb Claude Lévi-Strauss), dins [tr. cat. dins *Lingüística i poètica i altres assaigs*, Barcelona, Edicions 62/Diputació de Barcelona, 1989].
8. Benveniste, Émile (1966), *Problèmes de linguistique générale*, París, Gallimard. [tr. esp. *Problemas de lingüística general I*, Siglo XXI, 1971].
9. Chomsky, Noam (1988), *El lenguaje y los problemas del conocimiento. Conferencias de Managua I.*, Madrid, Visor, 1989
10. Austin, J.L. (1962) *How to do things with words*, Oxford University Press

(tr. esp. *Cómo hacer cosas con palabras*, Barcelona, Paidós, 1982)
11. Teun A. van Dijk (1978), *Tekstwetenschap* (tr. esp. *La ciencia del texto*, Barcelona, Paidós, 1983).

Rigau, Gemma. 1981. *Gramàtica del discurs*. Universitat Autònoma de Barcelona.
12. Halliday, M.A.K.; Hasan, R. (1985), *Language, context, and text: aspects of language in a social-semiotic perspective*, Oxford University Press.

Metodologia

Es farà a l'aula la presentació dels autors i dels temes i es comentaran alguns fragments seleccionats de les lectures, prèviament preparades per l'alumne.

Avaluació

L'alumne haurà de fer un treball que es concretarà amb el professor i es farà un examen sobre el contingut del programa. Es tindrà en compte la participació de l'alumne a classe i les entrevistes personals.

Bibliografia

MANUALS I OBRES GENERALS

- Akmajian, A.; Demers, R.A.; Harnish, R.M. 1979. *Linguistics: An Introduction to Language and Communication*, (tr. esp. *Lingüística: una introducción al lenguaje y a la comunicación*, Madrid, Alianza, 1984)
- Bronckart, Jean-Paul. 1977.--- [tr. espanyola: *Teorías del lenguaje*. Barcelona, Herder, 1980]
- Crystal, David. 1985 (2a ed.). *A Dictionary of Linguistics and Phonetics*. Londres/ Nova York: Basil Blackwell.
- Crystal, David. 1987. *The Cambridge Encyclopedia of Language*. Cambridge University Press.
- Leech, Geoffrey. 1983. *Principles of Pragmatics*. Londres: Longman.
- Lyons, John. 1968. *Introduction to Theoretical Linguistics*. Cambridge University Press. [tr. espanyola: *Introducción en la lingüística teórica*. Barcelona: Teide, 1985 (7a. ed.)]
- Malmberg, Bertil. 1966. *La lengua y el hombre. Introducción a los problemas generales de la lingüística*. Madrid, Istmo, 1971 (i edicions posteriors).
- Malmberg, Bertil. 1983. *Analyse du langage au XXe. siècle. Théories et méthodes*. París: P.U.F. [tr. espanyola: Madrid, Gredos].

Robins, R. H. *A short history of linguistics*. Londres: Longman. [tr. espanyola: *Breve historia de la lingüística*. Madrid, Paraninfo, 1980].

Sampson, Geoffrey. 1980. *Schools of Linguistics*. Londres, Hutchinson.

Serrano, Sebastià. 1993. *Comunicació, societat i llenguatge. El desenvolupament de la lingüística*. Barcelona: Empúries.

Tuson, Jesús. 1984. *Lingüística. Una introducción al estudio del lenguaje, con textos comentados y ejercicios*. Barcelona: Barcanova.

DICCIONARIS

Cerdà, Ramon (coordinador) (1986). *Diccionario de lingüística*. Barcelona: Anaya. [conté noms propis]

Dubois et al. (1973), *Dictionnaire de Linguistique*, París, Larousse [trad. espanyola: *Diccionario de lingüística*, Madrid, Alianza]

"Termcat" 1992. *Diccionari de lingüística*. Barcelona. [d'interès per als termes en català]